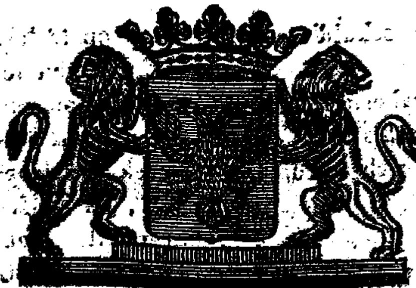
A°. 1838. N°. 74.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 23 Junij.

De aanstaande verkiezingen voor de Tweede Kamer.

Hoe velen zijn er in Nederland, die weten, dat op den derden der volgende maand een derde der staatsmagt moet worden verkozen, welke hen voor een derde regeert? En nogtans, zulk een dag behoorde in elken constitutionelen staat een gewigtige dag te zijn, de algemeene belangstelling wekkende. Zoo de derde Julij het voor zeer velen in Nederland niet is, wij kunnen het die zeer velen niet euvel nemen. Het kan den eenvoudigen burger, die tegen een dertigtal guldens, welke de directe belastingen hem kosten, het voorregt bekomt, om, — niet uit zijne vrienden of bijzondere bekenden, want die zijn niet rijk genoeg, om de tot het kiezerschap benoodigde som aan belastingen te kunnen opbrengen, maar uit de rijke ingezetenen, die welligt nu en dan iets van hem koopen, of gebruik maken van zijne diensten? — eenen kiezer te benoemen; het kan dien burger wel onverschillig zijn, wien zoodanige kiezer voor zijn leven lang tot raad zal hebben benoemd, ten einde deze voor zijn aandeel moge benoemen een lid in de Provinciale Staten, eenen tachtigjarigen grijsaard misschien, die gedurende de vorige zitting geen enkele vergadering bijwoonde, gelijk onlangs in Holland het geval was; die dan eindelijk, als hij goedvindt op te komen, eenen vertegenwoordiger van het Nederlandsche volk zal helpen benoemen. — Wij begrijpen die onverschilligheid, en zouden wenschen dat er geene reden voor bestond. Ten einde ook daaromtrent eene verbetering te zien bewerkstelligen, hopen wij op eene spoedige herziening der grondwet.

Intusschen moeten er thans op den derden Julij aanstaande 21 leden voor de Tweede Kamer worden gekozen, en voor de Provinciale Staten, indien hun, gelijk wij vertrouwen, het heil des vaderlands ter harte gaat, breekt een gewigtig oogenblik aan. Wij hebben, in vroegere sommers, getracht de volksvertegenwoordigers door het ontleden hunner redevoeringen meer algemeen bekend te maken. Wij zullen nu ons gevoelen omtrent de uitvallenden kort moeten zeggen; het steunt evenwel op geene oppervlakkige beschouwing; mogt men het soms wat deftiger voorgedragen [illegible] scherp: *ridiculum acri melius ac citius plerumque secat res.* De uitvallende leden zijn: Voor Noord-Braband, Jhr. DE LA COURT, Mr. LUIJBEN en Mr. VAN DE MORTEL; voor Gelderland: Jhr. VAN RAPPARD en de heer VAN DAM VAN ISSELT; voor Holland: Jhr. BEELAERTS VAN BLOKLAND, Jhr. WARIN, Jhr. BACKER, Jhr. DE JONGE, Jhr. CLIFFORD, Mr. VAN REENEN, Mr. OP DEN HOOFF, die, ten gevolge zijner benoeming tot lid van den hoogen raad, niet meer herkiesbaar is, Mr. DONKER CURTIUS en Mr. DE BORDES; beide uitvallende en onherkiesbaar ingevolge gelijke benoeming tot leden van den hoogen raad; — voor Zeeland: de heer SNOUCK HURGRONJE; voor Utrecht: Mr. VAN ASCH VAN WYCK; voor Vriesland: baron VAN SYTZAMA en Mr. CATS; voor Overijssel: Mr. VIJFHUIS; voor Groningen: Jhr. VAN SWINDEREN VAN RENSUMA; en voor Drenthe: Mr. KNIPHORST.

In eenige dagbladen lazen wij, in een artikel uit 's Gravenhage, naar het schijnt algemeen opgezonden, (wij althans ontvingen het juist eveneens als het *Handelsblad* het plaatste, en gelijktijdig), eenige twijfelachtige woorden omtrent de al dan niet uitvalling van den heer DE BORDES. Men kende dienaangaande geene wettelijke bepaling. Wonderlijk; de wettige bepaling, die den heer DE BORDES uitsluit, is evenwel zeer duidelijk. Nadat artikel 9 [illegible] *beleid der justitie* [illegible] gen raad zullen niet tevens [illegible] verklaart artikel 83, wie er al onder de uitdrukking *leden van den hoogen raad* moeten worden verstaan; zeggende: » De hooge raad is zamengesteld uit een' president, een' vice-president, ten minste twaalf en ten hoogste veertien raadsheeren, een' procureur-generaal, twee advokaten-generaal, een' griffier en twee of ten hoogste drie substituten-griffiers."

Gelijk men ziet, kan er dus dienaangaande volstrekt geen twijfel bestaan. Niet de *raadsheeren* alleen, maar *de leden* zijn bij art. 9 uitgesloten; en onder *de leden* van den hoogen raad, onder degenen die het ligchaam van den hoogen raad uitmaken, is, volgens art. 83, de procureur-generaal zoo wel als de president en vice-president, en dezen zoowel als de raadsheeren begrepen. Zoodat, krachtens de benoeming des heeren DE BORDES tot procureur-generaal, dezelve opgehouden heeft lid der Staten-Generaal te zijn, zoowel als de tot vice-president benoemde heer DONKER CURTIUS en [illegible] raadsheer benoemde heer OP DEN HOOFF.

Wordt er [illegible], wie men wenschen zou herkozen te zien, zoo moet, bijaldien het aanhoudend stemmen voor de voordragten der regering, gepaard met het [illegible] zijner [illegible] de minst mogelijke bijwoning der zittingen een [illegible] verdienste [illegible] allereerst worden genoemd Utrechts burgemeester, de heer VAN ASCH VAN WYCK. In de negen zittingen, welke zijn wel edel achtbare, [illegible] *Courant*, bijwoonde, stemde zijn wel edel achtbare *negen* maal voor een wets-ontwerp, en vermeldde zijn wel edel achtbare nimmer met een enkel woord [illegible]. Indien er gedurende deze geheele zitting over eenig wets-ontwerp gestemd werd, zonder dat de heer VAN ASCH VAN WYCK er voor stemde, was het, omdat de heer VAN ASCH VAN WYCK er niet bij tegenwoordig was. Niemand der sterfelijke menschen kan overal tegenwoordig zijn. Indien men volstrekt wil, dat iemand een aantal posten tevens bekleede, moet men ook billijk genoeg zijn om hem niet altijd op elken derzelve te begeeren. — Doch genoeg, de Utrechtsche staten, die meenden, dat zij betere vertegenwoordigers konden vinden dan den heer VAN EES, zullen toch den heer VAN ASCH VAN WYCK niet willen voorbijgaan.

Jonkheer BEELAERTS VAN BLOKLAND, minister van financiën en geen aan den lande comptabel ambtenaar (!), als lid in de Kamer gebleven, heeft haar en den lande, gedurende de afgeloopen zitting, het wonderlijke schouwspel niet gegeven van denzelfden persoon, na als minister een wetsontwerp te hebben verdedigd en aangeprezen, hetzelve als lid der Tweede Kamer te hooren bestrijden en afstemmen. Zijne Exc. heeft dit jaar geregeld al de gevoelens der regering, in hare wets-ontwerpen, gedeeld; of, zoo men wil, er voorgestemd. Degenen, die zijne herkiezing (de grondwettige mogelijkheid daargelaten) wenschen, moeten dus begeeren, dat Z. Exc. bij voortduring alles, wat de regering gelieve voor te dragen, *quand même*, als lid der kamer voorspelle en toejuiche, of wel, dat hij [illegible] als lid der Kamer bestrijde en afstemme [illegible] de staten van Holland hierin echter bezwaar vinden, dan zouden er misschien nog wel onder de ambtenaren, aan machinale werkzaamheden, die van het kadaster bij voorbeeld, gewoon, en door de regering, wanneer zij verkiest, van hunne betrekking, bij het kadaster bij voorbeeld, te ontslaan, mannen verkiesbaar wezen, even weinig oppositie-dreigend als de laatste keus der Hollandsche staten, Jhr. VAN HOORN VAN BURGH.

Voor Noord-Braband treedt de heer LUYBEN af, in het gezelschap van Jhr. DE LA COURT en Mr. VAN DE MORTEL. Ook zonder dat gezelschap zouden wij den heer LUYBEN gaarne in de Kamer zien terugkeeren. Zonder dit verdienstelijke lid zouden wij Noord-Braband volstrekt niet meer begrijpen.

De mogelijkheid eener niet-herkiezing der aftredende leden voor Gelderland onderstellen wij niet.

En Holland, — — Ja, Holland heeft een voortreffelijk lid aan den hoogen raad geleverd, maar Holland verliest dan ook eene schitterende ster in de vertegenwoordigende kamer; en dat juist na den helderen glans, dit jaar ten toon gespreid. Moeijelijk zal het verlies des heeren OP DEN HOOFF worden vergoed; nogtans indien men wilde, ... Holland is rijk genoeg. Jhr. CLIFFORD bekome, wat ons aangaat, zoo veel herkiezingsstemmen als hij redevoeringen uitsprak, men gunne zijn Hoog Welgeb. eenige rust; maar de overige uitvallende leden zouden wij ongaarne verliezen.

Of Mr. J. CATS EPEUSZOON een afstammeling is van JACOB CATS? zulks te weten zou misschien nog al belangrijk zijn. Zou de edelmogende Epeide dit soms niet eens gaarne willen onderzoeken, en daartoe ruimer gelegenheid behoeven, door niet telkens in de Kamer voor een wetsontwerp te moeten gaan stemmen? [illegible] Gelaten zouden wij dan [illegible] de toepassing [illegible] te gelooven van:

Hier ligt die groote man, die, in zijn laatste leven,
Aan ik en weet niet wat, zijn stem niet heeft gegeven,
Maar desalniettemin, wat dient er meer ghesyt,
'T is Mr. JENTJE CATS, die hier begraven lyt (1).

De heeren VIJFHUIS en KNIPHORST, hopen wij, behoude de Kamer; Jhr. VAN SWINDEREN VAN RENSUMA daarentegen geniete, wat ons betreft, onverwisseld de Groningsche lucht.

TURKIJE.

Konstantinopel, 29 *Mei*. Tusschen *Mehemed-Ali* en de Porte wordt het verwikkelder. De overmoedige satraap, nu hij den Syrischen opstand gedempt heeft, weigert volstrekt de betaling zijner [illegible] en [illegible] terwijl hij de Porte van het aanstoken der Syrische onlusten [illegible]

---

(1) JENTJE is geen diminutief, dat wij ons [illegible] naam van den edelen heer.

de hem daardoor veroorzaakte kosten als voldoening zijner schuld te willen doen beschouwen.

Konstantinopel, 30 *Mei*. Voortdurend heerscht er onzekerheid omtrent de bedoelingen van *Mehemed Ali*. Zoo veel weet men slechts met zekerheid, dat hij weigert schatting aan de Porte te betalen en zich toerust, als ware de oorlog onvermijdelijk.

RUSLAND.

St. Petersburg, 1 *Junij*. De minister van financiën, de heer *Cancrin*, is meer dan ooit verwijderd van het toestaan eens vrijen handels met Rusland. Men kan dit duidelijk daaruit b. v. opmaken dat de inkomende regten op zijden linten onlangs met 12 zilveren roebels per pond verhoogd geworden zijn. Natuurlijk wordt het lint thans ingesmokkeld. Dit bezwaar op alle vreemde waren van beduidenden invoer drukt natuurlijk den prijs van alle Russische voortbrengselen, die tot den uitvoer geschikt zijn; waardoor de regering eenmaal gedwongen zal worden den uitvoer minder te belasten. Zoo lang Engeland den uitvoer zijner ruwe wol verbood, bezat het hoogstens 16 millioen schapen in Engeland, Schotland en Ierland, en thans is de wol, meer dan vroeger, voldoende, wordt niet in groote menigte ingevoerd; de schapen zijn grooter geworden en men telt er meer dan 48 millioenen in Engeland, Schotland en Ierland. De meeste fabrikatie in Rusland is in handen van weinige zich zeer verrijkende fabrikanten.

DUITSCHLAND.

Hannover. In het Hannoversche dagblad van den 16den leest men: Daar er verspreid wordt dat Z. M. de deputatie der regering van de stad Hannover, op hoogstdeszelfs verjaardag, heeft geweigerd te ontvangen, ingevolge zijner algemeene ontevredenheid met de regering en de burgerij der stad, zoo zijn wij van hooger hand gemagtigd, te verklaren, dat de weigering, om gemelde deputatie te ontvangen, waartoe Z. M. zich, ongaarne genoodzaakt gezien heeft, alleenlijk de stedelijke regering betreft, en geenszins het koninklijk misnoegen heeft moeten aantoonen jegens eene burgerij, welke Z. M. gaarne als eene loyale en welgezinde beschouwt en waarvan hij gaarne eene deputatie zou hebben aangenomen.

— In eenen brief uit Frankfort leest men: Welke beuzelpraat de Belgische bladen tegenwoordig voor den dag brengen, is onlangs weder gebleken uit hetgeen *Le Belge* beweert van goederhand te hebben vernomen, namelijk, dat koning *Leopold* liever oorlogvoeren dan toegeven zal. Daargelaten dat het absurd is, te zeggen, België, een staat die voor immer onzijdig verklaard is en buitendien op zijnen krijgsroem en zijne magt niet trotsch behoeft te wezen, wil oorlog voeren, heeft immers koning *Leopold* niets toe te geven, maar slechts woord te houden en te vervullen hetgeen waartoe hij zich door de onderteekening der 24 artikelen verbond. Van deze vervulling kan hij zich slechts onttrekken, als de Londensche conferentie hem van zijn woord ontslaat, en daarvoor zal zij zich wel wachten. Het is echter waarlijk tijd, dat de Hollandsch-Belgische zaak tot een einde komt; want hoe gewigtig zij ook in staatkundige betrekking is, zoo valt er niets nieuws meer van te zeggen, en men moet zich bepalen met steeds daarop terug te komen: dat de groote mogendheden de voorschriften des volkenregts zullen eerbiedigen, door de voltrekking der 24 artikelen.

PRUISSEN.

Berlijn, 17 *Junij*. Z. M. de koning, H. D. de gravin *von Liegnitz*, en de hofmaarschalk-intendant der koninklijke paleizen, *von Massow*, zijn heden naar Silezië vertrokken.

FRANKRIJK.

Parijs, 19 *Junij*. Het heen en weder zenden van koeriers blijft steeds zeer levendig tusschen Parijs en Brussel. Nog gisteren is een geëmploijeerde bij het ministerie van buitenlandsche zaken met eene depeche, betrekkelijk de Hollandsch-Belgische kwestie, aan koning *Leopold* afgezonden.

— Volgens gerucht zal de koning der Belgen omstreeks het einde dezer maand naar Parijs komen, alwaar hij veertien dagen zal blijven.

— De tegenwoordige zitting van de kamer der afgevaardigden, die meer en meer ten einde spoedt, zal ten gevolge hebben, dat op een aantal punten in Frankrijk de hand aan het werk geslagen wordt tot het aanleggen van ijzeren spoorwegen. Niet slechts heeft de kamer thans de noodige magtiging tot het aanleggen der groote linien van Parijs naar Havre en naar Orleans verleend, maar in de zitting van den 18den Junij een gunstig besluit genomen omtrent de door het ministerie aangeboden ontwerpen wegens spoorwegen van minder belangrijkheid, doch die toch belangrijke aanwinsten voor de buitenlandsche gemeenschap zullen zijn. Al die wegen zullen voor rekening van bijzondere personen of maatschappijen van aandeelhouders worden tot stand gebragt. Vooreerst is in de genoemde zitting de wet aangenomen wegens den spoorweg, die de fabrijkstad Sedan met Mézières, de hoofdplaats van het departement der Ardennes, moet verbinden. De afstand van die twee steden bedraagt slechts vier uren, doch de weg zal door eene streek loopen, die sterk bevolkt is, en alwaar veel fabrijkmatige nijverheid heerscht. Men meent, dat hij vooral ook nuttig zal zijn, omdat de Maas, waaraan de beide steden liggen, daar te veel kronkelingen heeft, om een goed middel van gemeenschap op te leveren. In de tweede plaats is de wet aangenomen betrekkelijk den aan te leggen spoorweg tusschen Rijssel en Duinkerken. Een vertoog daaromtrent vergelijkt dezen spoorweg in belangrijkheid met dien tusschen Manchester en Liverpool. Hij zal 18 uren lang zijn en eene landstreek doorloopen, die sterker bevolkt is dan eenige andere in Frankrijk, en zelfs in dat opzigt de best bebouwde streken van Vlaanderen overtreft. Men rekent, dat thans in de streek tusschen Rijssel en Duinkerken 20,000 menschen op iedere vierkante myriameter wonen. In de derde plaats heeft de kamer in de wet toegestemd, waarbij het aanbod van den bekenden fabrikant, den heer *John Cockeril*, tot het aanleggen van eenen spoorweg van Rijssel over Wallez en Saint-Omer naar Calais, met eenen zijtak op Duinkerken, wordt aangenomen. Deze weg zal dus nagenoeg evenwijdig met den vorigen loopen. De gelegenheid, die Calais tot eene spoedige gemeenschap met Engeland aanbiedt, heeft zeker tot het ontwerpen daarvan aanleiding gegeven; doch men heeft reeds de twijfeling geopperd, of op die wijze het aantal spoorwegen in het departement van het Noorden, hoe volkrijk en welvarend dit ook wezen moge, niet al te zeer vermeerderd wordt. Nog heeft de kamer de wet bekrachtigd, waarbij tot het aanleggen van twee spoorwegen magtiging wordt verleend, die de steenkolenmijnen van Montet-aux-moines en van Fins en Noyant met de rivier Allier, welke zich bij Nevers in de Loire stort, moeten verbinden.

BELGIE.

Brussel, 20 *Junij*. De geldleening van 37 millioen is bepaaldelijk vastgesteld; de baron *James van Rothschild* zal heden avond of morgen ochtend te Brussel komen om de conditiën te onderteekenen, welke tusschen den minister van finantien en de heeren *Constantin*, eersten secretaris van den heer *Rothschild*, en *Richtenberger*, die dit vermogende bankiershuis sedert verscheidene jaren in België vertegenwoordigt, zijn overeengekomen. Binnen weinige dagen zullen de bedoelde conditiën bekend gemaakt worden.

— Luidens berigten uit Aken, heeft tusschen den graaf *van Sechendorf*, Pruissischen zaakgelastigde bij ons hof, en een lid van het Duitsche verbond eene conferentie plaats gehad. De aanwezigheid daar ter stede van prins *Willem van Pruissen* en van den prins *van Hessen-Homburg*, gouverneur der bondsvesting Luxemburg, geven reden genoeg, om te onderstellen, dat de staatkunde niet vreemd moet zijn aan deze zamenkomst van personen, die in mindere of meerdere mate met onze zaken bekend zijn.

NEDERLANDEN.

Amsterdam, 19 *Junij*. Naar men verneemt, zijn door Z. M. benoemd: tot staatsraden in buitengewone dienst, de heeren gouverneurs der provincien Noord-Braband en Groningen, alsmede de heer *van der Houven*, president der Nederlandsche handelmaatschappij; tot commandeurs der orde van den Nederlandschen leeuw: de staatsraad in buitengewone dienst en commissaris des konings bij den spoorweg van Amsterdam naar Arnhem, Mr. *J. Bondt*, en de heer gouverneur der provincie Zeeland.

's Gravenhage, 20 *Junij*. Omtrent de in de vorige week alhier gehoudene bijeenkomst van ambtenaren van den waterstaat, verzekert men, dat daarbij mede de inlichtingen van onzen verdienstelijken stads architect, *Z. Reijers*, zijn ingewonnen. Voorts wil men weten, dat de mogelijkheid en doelmatigheid van den aanleg eener haven, in de nabijheid dezer residentie, door de commissie, over het algemeen, niet zou zijn betwijfeld. Men spreekt er van, dat haar voornemen zou zijn, in den beginne de haven zoodanig in te rigten, dat dezelve voor stoombooten, kleine koopvaardij-schepen en visschers-vaartuigen geschikt zou kunnen worden geacht. Dezelve zou zoodanig worden aangelegd, dat, bij het gelukken der onderneming, waaraan in den beginne alzoo geene groote kosten zouden verbonden zijn, de hoofden der haven spoedig voor uitlegging vatbaar zouden wezen. Men twijfelt er niet aan, dat de aanvankelijke proeve met eenen goeden uitslag zal worden bekroond. Mogt dit echter met den wenschelijken spoed plaats hebben.

— Bij eene aankondiging van den minister van kolonien, heeft Zijne Exc., als door Z. M. gemagtigd tot het doen bevrachten van drie à vier schepen (bij voorkeur kofschepen) tot afhaling van hout uit de kolonie Suriname en bestemd naar Rotterdam, om van hier bij tusschenruimte van drie of vier weken naar die kolonie te vertrekken, en welke schepen de rivier Coppename zullen moeten opvaren, alwaar zich het voorhanden zijnde houdt bevindt, de belanghebbenden uitgenoodigd, om, tot afhaling van dat hout, hunne schepen aan het ministerie voornoemd aan te bieden, met opgave van derzelver grootte en van de verlangde vracht, per kubiek-voet berekend, de uit- en te huis reize daaronder begrepen, eens zonder meer. De billetten van inschrijving, waarin tevens vermeld moet worden het tijdstip, waarop de schepen tot vertrek gereed kunnen zijn, zullen aan het lokaal van het ministerie voornoemd te 's Gravenhage moeten worden ingezonden vóór of op den 10den Julij 1838; terwijl de zoodanigen, welke in aanmerking mogten komen, aan eene inspectie van de zijde van het ministerie zullen kunnen worden onderworpen.

— Door Z. M. zijn eervol ontslagen: *P. van der Vaart*, ijker van het vaatwerk voor den handel in het groot, in de gemeenten Epe en Heerde, en *W. Merkes*, ontvanger van de registratie te Wageningen, met genot van pensioen, alsmede *P. Ketelaar*, ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Drunen en Nieuwkuik, zijnde in plaats van laatstgemelden aangesteld *J. C. Clement*, commies der 1ste klasse te Bergen op Zoom.

's Gravenhage, 21 *Junij*. Naar men verneemt heeft het Z. M. behaagd, den Heer *Y. D. C. Suermondt*, op het daartoe door hem gedaan verzoek, een eervol ontslag te verleenen uit zijne betrekking van muntmeester bij 's Rijks munt te Utrecht.

Grave, 18 *Junij*. Gepasseerden nacht, kwartier voor twaalf ure, werd onze vesting in rouw gedompeld door het overlijden, in den ouderdom van bijna 73 jaren, van haren waardigen en hoogstvereerden opperbevelhebber, Z. Exc. den luitenant-generaal *Maximiliaan Jacob de Man*, directeur van het archief van oorlog en topographisch bureau, ridder van de militaire Willems-orde 3de klasse, kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw, ridder van den Rooden Adelaar van Pruissen 2de klasse, kommandeur der Guelpen-orde van Hanover, lid van de koninklijke akademie van beeldende kunsten te Amsterdam, en van het provinciaal Utrechtsch genootschap van kunsten en wetenschappen.

Z. Exc. werd den 26sten Junij 1765 te Nijmegen geboren, trad den 22sten Mei 1782 in dienst der vereenigde Nederlanden als extra-ordinaire ingenieur, den 24sten April 1789 bevorderd tot ordinair-ingenieur, en den 17den Maart 1794 aangesteld tot kapitein der genie, zijnde het in deze betrekking, dat Z. Exc. als chef der genie en eerste adjudant van den generaal-majoor *de Bons*, een krachtdadig deel had aan de moedige met roem bekende verdediging dezer vesting tegen de Franschen. Na de Fransche revolutie nam Z. Exc. zijne demissie en was van 1795 tot 1802 aanhoudend in commissie tot het doen van metingen en karteringen in onderscheidene districten, als: het rijk van Nijmegen, het land van tusschen Maas en Waal, de Bommelerwaard, en het grootste gedeelte van de Veluwe; trad den 1sten Maart 1807 weder in dienst als luitenant-kolonel-adjoint bij den generalen staf; den 20sten December 1807 benoemd tot onder-directeur van het depôt-generaal van oorlog, en chef van de geographische ingenieurs; den 13den Junij 1809 aangesteld tot directeur-generaal van het depôt van oorlog; den 1sten Januarij 1811 als chef d'Escadron bij den generalen staf der 1ste militaire divisie te Parijs, geattacheerd aldaar aan het depôt-generaal van oorlog, en na in 1812 successivelijk te zijn benoemd tot adjudant en chef van den état-major van de 5de militaire divisie, gaf Z. Exc. bij de gelukkige verandering van zaken hier te lande in laatstgemelde betrekking op den 6den Mei 1814 zijne demissie, en werd door onzen souvereinen vorst op den 11den Junij 1814 benoemd tot kolonel bij het korps der genie, en tot directeur van het archief van oorlog en topographisch bureau; den 28 Junij 1815 tot eersten commissaris van Z. M. den koning tot regeling van de limiten tusschen de Nederlanden en Pruissen, en later voor die van Hannover, terwijl Z. Exc. op den 6den Julij van dat jaar mede werd benoemd tot commissaris Zr. M., om de kaarten en archiven van onderscheidene ministeriën te Parijs te reclameren en over te nemen.

Vervolgens is Z. Exc. in Junij 1824 benoemd tot generaal-majoor effectief; den 3den October 1830 tot opperbevelhebber dezer vesting, en den 15den Februarij 1834 tot luitenant-generaal.

Gedurende den tijd, dat de luitenant-generaal *de Man* het opperbevel binnen deze vesting voerde, heeft hij niet opgehouden, om, zoo veel in zijn vermogen was, de belangen der ingezetenen tevens met die des vaderlands te vereenigen, waardoor dan ook een ieder met de grootste deelneming het overlijden van Z. Exc. vernomen heeft, en met aandoening en dankbaarheid terugziet op de diensten door den waardigen overledene aan de burgerij bewezen, wiens nagedachtenis overigens niet alleen hierdoor zal vereerd blijven, maar ook wegens zijn vast karakter en de wijze, waarop hij in zoo vele gewigtige bedieningen zich van zijne pligten aan koning en vaderland heeft gekweten.

Beiden verliezen in hem eenen even getrouwen dienaar als braven medeburger, die, aan beleid en ondervinding veel kunde parende, een voorbeeld was van strenge eerlijkheid en naauwgezette pligtsbetrachting.

Arnhem, 21 *Junij*. De *Groninger Courant* behelst eenen uitvoerigen brief van den heer *J. C. van Hasselt*, waarin het ter nedergestelde in de genoemde courant van den 15den dezer, (en door ons overgenomen), betreffende bij de administratie der belastingen ontdekte sluikerijen, als zijnde grootendeels bezijden de waarheid wordt verklaard. Ten slotte beweert genoemde heer, dat er in deze zaak aan zijne zijde vergissing doch geene fraude of poging tot fraude heeft bestaan.

Arnhem, 22 *Junij*. Op Vrijdag den 13den der volgende maand, des middags ten 12 ure, zal, aan het lokaal van het gouvernement alhier, worden aanbesteed: *Het aanleggen van drie kribben op den linker Rijn-oever, langs de Huissensche Waarden, nabij Malburgen, provincie Gelderland.* — Het bestek ligt op de gewone plaatsen ter lezing; de plaatselijke aanwijzing zal twee dagen voor de aanbesteding gedaan worden, en nadere informatiën zijn te bekomen bij den hoofd-ingenieur *Ferrand* en den ingenieur *Conrad*, alhier.

AMSTERDAM, den 21 Junij.

Beurs van 20 Junij.

De weinige nieuwstijdingen uit de onderscheiden landen zijn oorzaak dat de omzettingen in publieke effekten hoogst onbeduidend waren; de Belgische zaak zelfs is voor het oogenblik niet in staat om aan onze inlandsche schuldbrieven eenige impulsie te geven, en ook daarin was de handel vrij traag.

Even zoo onbelangrijk de tijdingen uit Spanje worden, even zoo nietig is ook de handel in deze fondsen.

Holland. 2½ pCt. 54 3/4, 11/16, tot eerstgenoemden prijs werd het meeste gedaan; 5 pCt. 101 1/2 à 7/16 bij geringen omzet; Kansbiljetten 25 1/4; alleen tot dezen prijs werden verschillende kleine partijes verhandeld; oud Syndikaat 95 à 1/8; in nieuwe geen handel; Aandeelen Handelmaatschappij varieerden nog al eenigermate: geopend à 182 1/2, klommen dezelve tot 183, vielen allengs tot 182, doch bleven op het eind weder 182 3/8 met vrij wat handel; 5 pCt. Oost-Indië 99 11/16, 3/8; in spoorweg op Arnhem was eenige omzet, en werden verschillende partijtjes à 109 gedaan, later viel de prijs tot 108 en bleef op deze hoogte.

Spanje. Ardoins 21 1/8, 5/16, 1/4, bij weinig affaire; onbepaalde stukken 20 5/8 [illegible].

Rusland. Oude Hassen 104 5/8 à 3/4; nieuwe 104 1/4 à 3/8; van 1831 en 1833 97 1/4; Roebels 68 à 1/4.

Oostenrijk. 5 pCt. Metalliek 102 1/8 en 3/16 gedaan.

Brazilie 80; *Peru* 13 1/8 à 13.

Beurs van 21 Junij.

Doordien ook heden alle nieuwstijdingen ontbraken, waren de omzettingen ter beurze ook zeer onbeduidend, en in de prijzen der verschillende effekten vond geene merkbare verandering plaats. Op het eind der beurs bleven de prijzen als volgt:

Holland. 2½ pCt. 54 5/8 à 11/16; 5 pCt. 101 3/8 à 7/16; Kansbiljetten 25 1/4 à 5/16; 4½ pCt. Syndikaat 95 à 1/8; Handelmaatschappij 182 à 1/8; 5 pCt. Oost-Indië 99 11/16 à 5/8; Spoorweg op Arnhem 108 gedaan.

Spanje. Ardoins 21 1/16 à 1/8.

Alle Russische en Oostenrijksche alsmede Zuid-Amerikaansche bijna onveranderd en bij geringen handel.

Aan de Redactie.

Groningen, 19 *Junij* 1838.

In uw dagblad van Donderdag vind ik eene opgave van drukfeilen in de officiële uitgave van het Burgerlijk Wetboek. Veelligt zullen zij in grooter getal zijn; mij althans stoorde, onder het lezen, de taalfout in art. 392. Maar slimmer is het, dat men in de officiële uitgave den wetgever eene gekheid doet zeggen, en de wet, in voege bij de kamers aangenomen, niet getrouw wedergeeft; en dit is het geval in art. 157. Stootend is de *niaiserie*, die men den wetgever in den mond legt. Hierom zocht ik dadelijk het *Staatsblad* van 1832 op en wel N°. 24, en vond aldaar in de 40ste verbetering van den 5den titel van het 1ste boek de ware lezing. Heb de goedheid dit art. tegen het art. 157 der officiële uitgave te doen drukken, opdat uwe lezers oordeelen.

Art. 157, *Staatsblad*.	Art. 157, *Officiële uitgave*.
De wettigheid van een kind kan, uit hoofde van het gebrek van het vertoonen der trouwakte zijner overledene ouders, niet worden betwist, indien hetzelve het uiterlijk bezit heeft van zijnen staat, overeenkomstig met zijne geboorteakte, en de ouders openlijk als man en vrouw hebben geleefd.	De wettigheid van een kind kan, uit hoofde van het vertoonen der trouwakte zijner overledene ouders, niet worden betwist, indien hetzelve het uiterlijk bezit heeft van zijnen staat, overeenkomstig zijne geboorte-akte, en de ouders openlijk als man en vrouw hebben geleefd.

Burgerlijke Stand.

TE ARNHEM:

Gehuwd: Geene.

Bevallen: 13 Junij H. van der Wall geb. Hogendam, D. — 17 Junij M. Evers, geb. Kremer, Z. — H. Benjamins, geb. Calis, Z. — 19 Junij H. Broekhuizen, geb. Buijling, D. — A. van der Kamp, geb. Wieland, Z.

Overleden: 15 Junij E. G. Nijman, 1 j. 5 m. — S. E. C. Smit, 1 j. 3 m. — 16 Junij A. C. Moeleman, 79 j. 11 m. — 17 Junij W. Bosman, Huisvr. van J. H. Vrijdag, 48 j. — H. Arentsen, 1 j. 10 m. — 18 Junij J. H. Baars, 14 j. — 19 Junij G. Martens, 1 j. 10 m. — 20 Junij G. M. Rijnten, 8 d.

TE ZUTPHEN:

Gehuwd: 20 Junij. W. Berkel, met A. Schoenaker. — B. Jansen, met H. te Grootenhuis. — J. van Tongeren, met J. M. Dietzel.

Bevallen: 14 Junij J. Wijmar, geb. Reichenberger, D. — 15 Junij A. van Greenen, geb. Wooniak, D. — 16 Junij A. Cornelissen, geb. Wouters, Z. — F. Bettink, geb. ten Broeke, D. — 18 Junij J. M. Smeenk, geb. Visser, Z. — 19 Junij H. Krenze, geb. de Jonge, Z.

Overleden: 13 Junij G. J. Dorant, 3 j. — H. Zwiers, 3 m. — 18 Junij G. van der Veen, 27 j. — J. O. van Ommeren, 47 j.

TE TIEL:

Gehuwd: 20 Junij L. H. de Blauck met J. van Wijk.

Bevallen: 14 Junij D. Dijckmeester, geb. van der Willigen, Z. — 16 Junij A. Schuil, geb. Schuil, D. — 18 Junij E. de Kleijn, geb. de Kleijn, Z.

Overleden: 14 Junij B. van Zelten, gehuwd met H. Frazer, 63 j. 16 Junij Doodgeb. Z. van D. Heerel en M. Hoogendam. — 19 Junij R. van Straalen, 2½ j. — 20 Junij J. van Hattem, 24 j.

Marktprijzen te Arnhem.

Vrijdag 22 Junij 1838.

Nieuwe Mei van *f* 3,00 tot *f* 0,00; *Rogge* van *f* 0,00 tot *f* 0,40; *Boekweit* van *f* 1,80 tot *f* [illegible]; *Zomerhaver* van *f* 1,30 tot *f* 2,40; *Aardappelen* van *f* 1,60 tot *f* 2,00; *Boter* van *f* 0,45 tot *f* 0,56 het pond.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 21 Junij, 3 El 3 Palm 5 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 10 D.
Den 22 Junij, 3 El 2 Palm 2 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 13 D.

Waterhoogte voor Keulen.

20 Junij, 13 voet, 5 duim.

Advertentiën.

Mr. *M. J. van LÖBEN SELS*, Notaris te *Zutphen*, zal, op Maandag den 16den Julij 1838, des namiddags precies ten vier ure, in het Logement *de Keizerskroon*, binnen *Zutphen*, bij inzetting doen veilen, en 14 dagen later, zijnde den 30sten Julij, ter zelfder ure en plaatse, naar genoegen geldende, verkoopen:

1°. Het fraai en alleraangenaamst, *watervrij* gelegen, BUITENGOED, genaamd *HET ELZE*, gesitueerd op een klein uur afstands van *Zutphen*, in de nabijheid van den Straatweg op *Deventer*, en bestaande in een weldoortimmerd HEERENHUIS, bevattende 3 BENEDEN- en 6 BOVENKAMERS, meest behangen, ruime KEUKENS, ZOLDERS, KELDERS, KNECHTS-, MEIDEN- en PROVISIE-KAMERS, en verdere Gemakken; voorts ruim KOETSHUIS en STALLINGEN voor Paarden en Hoornvee, TUINMANSWONING met wel aangelegde, en met exquise Vruchtboomen beplante TUINEN en BOOMGAARDEN, schoone BOSSCHEN, [illegible] water doorsneden WANDELDREVEN, BOUW- en WEILANDEN, te zamen groot 19 Bunders.

2°. Het BOERENERF, *de Poort* genaamd; groot ruim 60 Bunders.

3°. Het BOERENERF, *de Voort* genaamd; groot ongeveer 28 Bunders.

4°. Vier stukken HEIDE- en PLAGGEGROND.

Alles gelegen in *Eefde* en *Harfsen*, onder de Gemeente *Gorssel*.

5°. Het BOERENERF, *het Idengoed* genaamd, gelegen in *Eerbeek*, onder *Brummen*; groot circa 15 Bunders.

6°. Eenige VLOGLANDEN, gelegen onder de Gemeente *Hengelo* (*Gelderland*), in den Gooijschen Enk.

Alles breeder bij biljetten omschreven, en bij vroegere advertentiën aangekondigd.

De, op *het Elze* staande, zware EIKEN- en BEUKENBOOMEN, zullen afzonderlijk, in ongeveer dertig perceelen, worden verkocht, en wel op Dingsdag den 24sten Julij 1838, des voormiddags ten tien ure, in het Logement *de Keizerskroon*, binnen *Zutphen*: zullende echter de Kooper van den ondergrond die boomen aan zich kunnen behouden.

Het HEERENHUIS, en de TUIN op *het Elze*, zullen in de maand Julij, des Dingsdags en Donderdags, kunnen bezigtigd worden, van 's voormiddags *negen* tot 's namiddags *vier* ure, mits vooraf bij den Heer bewoner de toestemming vragende.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten kantore van bovengemelden Notaris *van LÖBEN SELS*, en bij den Heer Agent der Domeinen *D. [illegible] van LAMSWEERDE*, beiden te *Zutphen*.

Verkooping.

D. A. van MUNSTER en *J. A. van MANEN*, Notarissen te *Nymegen*, zijn voornemens te verkoopen in het Lokaal der Notarissen aldaar, bij provisionele toewijzing op *Vrijdag den 29sten Junij* 1838, te beginnen des namiddags ten 4 ure precies:

Onder Ooij.

Het zoogenaamde KASTEEL, bestaande in HUIS, bewoond door *GRADUS GERRITS*, STAL, SCHUREN, ERF, TUINEN, BOOMGAARD, WILLIGEN BOSCH, SINGELS, GRACHTEN, opgaande BOOMEN enz.

Een HUIS, genaamd *de Brouwerij*, bewoond door *WOUTER KUP*, met TUIN, BOOMGAARD, WEI- en BOUWLAND, en verder vijf perceelen BOUW- en WEILAND, te zamen volgens Kadastrale opmeting groot 28 Bunders, 46 Roeden en 50 Ellen.

Een HUIS, bestaande in twee woningen, in pacht bij *DERK LENSEN* en *JAN van STEEN*, ERF, TUIN, WEILAND BOUWLAND, RIJSWAARDEN, HOUT, WILLIGEN PASSEN, WATER enz., met den aanwas in de rivier de Waal; volgens Kadastrale opmeting groot 55 Bunders, 30 Roeden en 26 Ellen; edoch eene aanzienlijk veel grootere uitgestrektheid hebbende, algemeen bekend onder de benaminge van *Randwijckswaard*, gelegen in *Ooij-Heerlijkheid*.

Onder Erlecom.

Acht perceelen [illegible] en BOUWLAND, voorts WILLIGEN [illegible] te zamen, volgens Kadastrale opmeting, groot [illegible] Bunders, 31 Roeden en 20 Ellen.

Onder [illegible].

Negen perceelen WEILAND, te zamen, volgens Kadastrale opmeting, groot 17 Bunders en 74 Roeden.

Alles breeder omschreven bij billetten, aangeplakt ter gebruikelijke plaatsen, binnen de stad *Nijmegen*, en de Gemeente, alwaar de goederen zijn gelegen en elders.

De aanwijzing zal geschieden: van de goederen, onder *Ooij* en *Erlecom*, door *DERK LINSEN*, Waardsman van den *Randwijckswaard*; — en van de goederen te *Beek*, door den Waardsman *BEEKER*, aldaar woonachtig.

---

† † § Op last van den *HEER van DOORWERTH*, zal de Notaris Mr. *J. NIJHOFF* op den 3den Julij 1838, des middags ten 1 ure, bij den kastelein *N. de GRAAF*, op *Doorwerth*, publiek *op dag* verkoopen: 103 perceelen allerbest uiterwaards HEELGRAS, staande uitgebaakt op de waarden van die Heerlijkheid.

Verkooping van Vaste Goederen.

Te *Zutphen*, in het Koffijhuis *het Zwijnshoofd*, zullen op Woensdag den 27sten Junij 1838, bij inzet, en 14 dagen later, zijnde den 11den Julij, telkens des namiddags om *drie* ure, bij finale toewijzing, door de onderscheidene eigenaren, naar genoegen geldende, worden verkocht:

a. *Twee* kapitale HUIZEN met TUINEN daaracliter, staande, tot alle neringen geschikt, in het midden der Hospitaalstraat te *Zutphen*, in verponding V 1199, benevens nog een HUISJE in de Baggeroord aldaar V 203; zullende de koopers, des verkiezende, het grootste gedeelte van den koopprijs in die perceelen kunnen houden verhypothekeerd.

b. Een HUIS en ERF, in de Barlheezestraat te *Zutphen*, met nog *twee* afzonderlijke WOONHUISJES daarachter, gemerkt in verponding V 780.

c. *Vier* stukjes HOFLAND, op den *Galileënkamp*, bij *Zutphen*.

Van deze goederen sub *b.* en *c.* zal de veiling geschieden zoo in massa als perceelsgewijze.

en *d.* Een GEBOUW, bestaande uit *drie* WONINGEN onder één dak, met daarbij behoorenden TUIN, binnen *Zutphen*, in de Rozenstraat of Lievenheersteeg V 1308.

Nadere informatiën te bekomen; ten kantore des Notaris *H. F. LULOFS*, te *Zutphen*.

---

† § † De Ondergeteekende, Expediteur en Commissaris van diverse *Noord-Brabandsche*, *Zeeuwsche* en *Geldersche Veeren*, heeft de eer den Handel te berigten, dat zijn kantoor en pakhuis thans gevestigd zijn op de Geldersche Kade, wijk B. No. 54, vroeger in gebruik bij wijlen den voormaligen Commissaris *J. SCHAAVERS*; verzoekende hiervan nota te willen nemen, ten einde verkeerde bestelling voor te komen en zich voor het spoedige en zekere vervoer der goederen te waarborgen; terwijl ook alle aanwijzingen, nopens de legplaatsen en het vertrek der Schepen van zijn Commissariaat, ten allen tijde bij hem te bekomen zijn, en zijn pakhuis, door deszelfs ruimte en ligging boven den vloed, zich tot berging van goederen aanbeveelt.

Rotterdam, 19 Junij 1838.

J. J. ROBBERS.

Voor *f* 3000 is, door vertrek, uit de Hand te Koop, om spoedig te worden aanvaard, het HUIS, *de Houberg*, zijnde eene welingerigte solide HEEREN-WONING, met aangelegen TUIN, bestaande in *vier* BENEDEN-, en *drie* BOVEN-KAMERS, ruime KEUKEN, KELDERS en ZOLDERS, STALLING, BERGPLAATSEN en verdere Comoditeiten; alles in den besten toestand en alleraangenaamst aan de rivier den Ouden Rijn, in de gemeente *Herwen*, provincie *Gelderland*, vier uren van *Arnhem* gelegen, en slechts op eenen korten afstand van den *Elterberg* en de Pruissische grenzen verwijderd.

Nadere informatiën verkrijgbaar bij den eigenaar *F. X. L. de BOTH*, op het Huis zelf; er kan een gedeelte van den koopprijs tegen 5 pCt. daarin blijven gevestigd. — *Brieven franco.*

TE KOOP:

Eene extra fraaije REIS-CALÈCHE, met alle Toebehooren voor de reis, zijnde dezelve naar den nieuwsten smaak; een fraaije PHAËTON, een TILBURY en twee WAGENTJES; te bevragen bij de Gebroeders *J. M.* en *A. TRAANBOER*, *Mr. Smeden te Arnhem.*

Brieven franco.

TE KOOP:

Eenige RIJTUIGEN, geheel nieuw en naar den laatsten smaak gebouwd, geschikt voor een of twee Paarden, en zoodanig ingerigt, dat voor de deugdzaamheid derzelve twaalf maanden wordt ingestaan. Te zien en te bekomen bij [illegible]

J. [illegible]

[illegible], dat hij eene [illegible] aan de Wal heeft, [illegible] prijs debiteert.

W. HASSELBACH, *op de groote Markt te Arnhem.*

Berigt voor Dames.

S. L. JACOBS, in het Galanterie-Magazijn bij de Velperpoort te *Arnhem*, heeft ontvangen eene groote partij Parijsche DAMESSCHOENEN, LAARSJES en PANTOFFELS van de beste kwaliteiten en tot bijzonder goedkoope prijzen.

---

† † † ZUTPHEN. De Gezigtkundige *MAGNUS MORIS* berigt het geëerde publiek, dat hij alhier, te spreken of te ontbieden is bij den Heer *WEENINK*, van den 26sten tot en met den 30sten dezer.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.